

" Waterkwaliteit en visbestand in de Grote Beverdijkvaart anno 2023 "

1. Inleiding

De Grote Beverdijkvaart is een polderwater van ongeveer 15,5 km lengte gelegen in West-Vlaanderen.

2. Waterkwaliteit

a) Huidige toestand

De Grote Beverdijkvaart maakt deel uit van het Vlaams oppervlaktewaterlichaam Veurne Ambacht Polder Waterlopen.

De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese Kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed. Ook voor de biologische waterkwaliteit gelden dergelijke klassen.

Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2021. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) was voor de Veurne Ambacht Polder Waterlopen zowel in 2015 als in 2021 "slecht".

De totale biologische waterkwaliteit van dit waterlichaam was eveneens zowel in 2015 als in 2021 "slecht".

b) Toekomstperspectieven

b1) De meest recente toestandsbeoordeling van het waterlichaam Veurne Ambacht Polder Waterlopen maakt deel uit van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 en is te raadplegen op het geoloket:

https://www.vmm.be/bestanden/geoloketdata/SGBP3/Beoordeling/VL11_13_Beoord.pdf. De parameter fosfor is nog een belangrijke beperkende factor voor de fysico-chemische toestand. De biologische toestand is nog slecht omwille van een slechte score voor macrofyten.

b2) De Grote Beverdijkvaart maakt deel uit van het Westelijk poldergebied en heeft als gebiedsprioritering klasse 6: gebied waar de goede ecologische toestand nog niet bereikt wordt in 2033, maar waar wel een vooruitgang beoogd wordt via generieke maatregelen.

Om de goede toestand te behalen in dit gebied zijn, zoals beschreven in de visie (<https://sgbp.integraalwaterbeleid.be/bekkens/ijzerbekken/visie-en-acties/gebiedsgerichte-uitdagingen/andere-gebieden/westelijk-poldergebied/visie>) en het actieprogramma (<https://sgbp.integraalwaterbeleid.be/bekkens/ijzerbekken/visie-en-acties/gebiedsgerichte-uitdagingen/andere-gebieden/westelijk-poldergebied/actieprogramma>), vooral generieke acties nodig van de sectoren landbouw, huishoudens en bedrijven.

Acties voor de verdere uitbouw en optimalisering van de afvalwatersanering maken deel uit van de generieke acties en van de zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

3. Afvissingen

a) Afvissing in 2015

Het INBO beviste in 2015 onder meer de Grote Beverdijkvaart.

Tabel 3 geeft de situering weer van de staalnameplaatsen in het IJzerbekken 2015. De Grote Beverdijkvaart heeft het nummer 01422150.

Tabel 6 geeft een overzicht weer van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties.

Tabel 7 geeft de effectieve vangst weer per soort en per staalname in 2015 uitgedrukt in CPUE (in G/100m en N/100m met G= gewicht in g en N= aantal).

Tabel 8 geeft een overzicht weer van de visindexwaarden (in EQR) en hun appreciatie.

Op de Grote Beverdijkvaart (VL11_13) ving men volgende 7 vissoorten: baars, blankvoorn, kolblei, paling, rietvoorn, snoekbaars en winde. De vangstaantallen waren laag, er werden van elke vissoort maar enkele exemplaren gevangen. Met een score van 0,48 komt de Grote Beverdijkvaart in de 'matige kwaliteit' terecht.

b) Afvissing in 2019

Het INBO beviste ook in 2019 de Grote Beverdijkvaart.

Tabel 3 geeft de situering weer van de staalnameplaatsen in het IJzerbekken. De Grote Beverdijkvaart heeft de nummers 01222100 en 01422100.

Tabel 6 geeft een overzicht weer van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) op de verschillende locaties (met * elektrisch, + fuiken, X beide methoden).

Tabel 7 geeft de effectieve vangst weer per soort en per staalnameplaats in 2019 uitgedrukt in CPUE (in g/100 m en N/100 m met N = aantal).

Tabel 8 geeft een overzicht weer van de visindexwaarden (in EQR) en hun appreciatie.

Op de Grote Beverdijkvaart (2 locaties) viste men 11 vissoorten: baars, blankvoorn, brasem, karper, kolblei, paling, pos, rietvoorn, snoek, vetje en zeelt. Baars gevolgd door blankvoorn zijn hier de meest gevangen soorten.

De index op het meest stroomopwaartse punt (Lo-Reninge) bedraagt 0,60 en 0,48 op de locatie in Diksmuide. Beide krijgen de waardebeoordeling ‘matige kwaliteit’.

In 2013 viste men hier 15 soorten, dezelfde soorten domineerden. De indexen hadden toen eveneens de ‘matige kwaliteit’.

c) Afvissing in 2021

In 2021 werd een afvissing gedaan in Nieuwpoort op de staalnameplaats Ramskapelle, Steendambrug.

Er werden 7 vissoorten gevangen: baars, blankvoorn, karper, kolblei, paling, pos en snoekbaars.

(zie : de laatste Tabel)

VERBEIREN Marc

Wolvertem, maart 2023

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Zuhail DEMIR :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2022-2023 , vraag nr. 388 van 24 januari 2023 } .

TABELLEN Afvissing in 2015

Tabel 3: Situering van de staalnameplaatsen in het IJzerbekken 2015

Nummer	X	Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
00030150	29092	194325	BERGENVAART	Veurne	Nieuwpoorthoek
01342100	38185	193116	ZAADGRACHT	Diksmuide	/
01422150	39628	200827	GROTE BEVERDIJKVAART	Nieuwpoort	Ramskapelle, Steendambrug
01658100	44379	201374	LEKEVAARTJE	Middelkerke	/
02255100	50072	209853	KAMERLINKXGELEED	Oudenburg	/
23336100	42940	188006	STENENSLUISVAART	Diksmuide	tussen Blankaart en Rillebroek

Tabel 6: Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties

Nummer		tiendoornige stekelbaars	baars	bittervoorn	blankvoorn	brasem	giebel	karper	kleine modderkruiper	kolblei	paling	pos	rietvoorn	riviergrondel	snoekbaars	vetje	winde	zeelt	Totaal aantal soorten
00030150	Bergenvaart		*		*						*								3
01342100	Zaadgracht	*	*		*	*		*		*		*	*						8
01422150	Grote Beverdijkvaart		*		*					*	*		*		*		*		7
01658100	Lekevaartje				*					*	*	*	*	*					6
02255100	Kamerlinkxgeleed		*		*	*	*				*					*			6
23336100	Stenensluisvaart		*	*	*			*	*		*	*	*					*	9

Tabel 7: Effectieve vangst per soort en per staalname in 2015 uitgedrukt in CPUE (in G/100m en N/100m met G= gewicht in g en N= aantal)

Nummer		tiendoornige stekelbaars	baars	bittervoorn	blankvoorn	brasem	giebel	karper	kleine modderkruiper	kolblei	paling	pos	rietvoorn	riviergrondel	snoekbaars	vetje	winde	zeelt	Totaal
00030150	G/100m		568,1		278,8						1372,8								2219,7
	N/100m		40		8,5						14,5								63
01342100	G/100m	0,60	329,2		789,7	1173		2550		823,3		48,4	14,2						5728,4
	N/100m	1	53		34,5	4,5		0,5		46		4	0,5						144
01422150	G/100m		15		25,9					15	119,5		20,4		319		16,2		531
	N/100m		1,5		4					1	1,5		1		0,5		1		10,5
01658100	G/100m				25,7					98,4	6	3,5	0,3	15,5					149,4
	N/100m				3					2,5	0,5	0,5	0,5	3,5					10,5
02255100	G/100m		179,8		238,6	2,6	18,1				142,4					0,2			581,7
	N/100m		9		12	0,5	1				2,5					0,5			25,5
23336100	G/100m		222,4	10,5	4			5264,2	4,4		2793,8	6,4	167,2					169,7	8642,6
	N/100m		7,5	6	0,5			1	1		11	0,5	8,5					1,5	37,5

Tabel 8: Overzicht van de visindexwaarden (in EQR) en hun appreciatie

Nummer	Waterloop	Waterlichaamnummer	Afvismethode	EQR	Appreciatie
00030150	BERGENVAART	VL05_153	Elektrisch	0,52	matig
01342100	ZAADGRACHT	L111_1010	Elektrisch	0,58	matig
01422150	GROTE BEVERDIJKVAART	VL11_13	Elektrisch	0,48	matig
01658100	LEKEVAARTJE	L111_1048	Elektrisch	0,45	matig
02255100	KAMERLINKXGELEED	VL11_19	Elektrisch	0,4	ontoereikend
23336100	STENENSLUISVAART	VL11_1	Elektrisch	0,55	matig

TABELLEN Afvissing in 2019

Tabel 3: Situering van de staalnameplaatsen in het IJzerbekken.

Nummer	X	Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
01222100	35647	187987	GROTE BEVERDIJKVAART	Lo-Reninge	nabij Sloggatbrug
01422100	40522	197773	GROTE BEVERDIJKVAART	Diksmuide	Karpelbrug
21121150	40719	176212	KEMMELBEEK	Ieper	Elverdinge, aan Veurnseweg
21121400	39198	184526	KEMMELBEEK	Lo-Reninge	ter hoogte van de monding in de IJzer
21121400B	39224	183739	KEMMELBEEK	Lo-Reninge	aan de Broekstraat
22130100	47066	178953	MARTJEVAART	Langemark-Poelkapelle	achter fabriek aan de Boezingenstraat
22130150	42887	183370	MARTJEVAART	Lo-Reninge	achter kasteel van Merkem
22130150B	43187	182958	MARTJEVAART	Lo-Reninge	tussen de velden
23030100	26021	178440	HEIDEBEEK	Poperinge	/
23110100	26150	179533	IJZER	Poperinge	ter hoogte van Kruisstraat, grens Frankrijk
23110300	27264	180335	IJZER	Poperinge	ter hoogte van Dode IJzer
24223050	59151	192276	HANDZAMEVAART	Torhout	Spanjaard

Tabel 6: Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) op de verschillende locaties (met * elektrisch, + fuiken, X beide methoden).

Nummer	jaar	alver	baars	bermpje	bittervoorn	blankvoorn	blauwbandgrondel	brasem	driedoornige stekelbaars	giebel	karper	kleine modderkruiper	kolblei	kopvoorn	paling	pos	rietvoorn	riviergrondel	snoek	snoekbaars	tiendoornige stekelbaars	vetje	winde	zeelt	Totaal
01222100	2019		*			*		*			*					*	*							*	8
	2013	+	X		*	X		X	*	X		X			X	X	X		*	+		+		*	15
01422100	2019		*			*						*			*	*						*		*	7
	2013		*			*			*			*					*							*	5
21121150	2019			*					*						*			*			*				2
	2013			*					*						*			*			*				5
21121400	2019		*			*	*	*	*	*		*			*	*	*	*				*		*	4
	2013		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*				*		*	16
22130150	2019		*			*	*	*	*	*		*			*	*	*	*				*	*		6
	2013		*	*		*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*				*	*	*	14
23030100	2019			*			*	*	*		*		*	*	*	*	*	*							7
	2013		*	*			*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*							9
23110100	2019		*	*	*	*					*		*	*	*	*	*	*							10
23110300	2019		*	*	*	*					*	*	*	*	*	*	*	*				*	*		10
	2013	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	16
24223050	2019			*			*	*	*					*							*				5
	2013			*		*		*	*					*						*	*			*	5

Tabel 7: Effectieve vangst per soort en per staalnameplaats in 2019 uitgedrukt in CPUE (in g/100 m en N/100 m met N = aantal).

Nummer		baars	bermpje	bittervoorn	blankvoorn	blauwbandgrondel	brasem	driedoornige stekelbaars	giebel	karper	kleine modderkruiner	kolblei	kopvoorn	paling	pos	rietvoorn	riviergrondel	snoek	tiendoornige stekelbaars	vetje	winde	zeelt	Totaal
01222100	g/100m	210,2			378,1		1,25			228,0					12,8	45,15		447,85				290,5	1613,95
Elektrisch	N/100m	31,5			8		0,5			0,5					2	2,5		1,5				1	47,5
01422100	g/100m	71,45			87,25						0,8			0,65	4,25					0,3		13,05	177,75
elektrisch	N/100m	6			8						0,5			0,5	0,5					0,5		0,5	16,5
21121150	g/100m		67,3					716,3															783,6
elektrisch	N/100m		12					229															241
21121400	g/100m	5,8			1691,	1								15,65									1714,4
elektrisch	N/100m	0,5			44	1								1									46,5
21121400B	g/100m	21,4	3,1	4,0	165,0	1,		652,			1	1,1	20,9	2,2	48,4							0,9	921,9
elektrisch	N/100m	2	0,5	2,5	5	0,		0,5			0,5	0,5	0,5	0,5	4,5							0,5	18
22130100	g/100m																						0
elektrisch	N/100m																						0
22130150	g/100m	29,4			278,9		16,2				29,6					16,3						60,8	431,2
elektrisch	N/100m	1			6,5		1,5				0,5					0,5						2	12
22130150B	g/100m	8,6			225,4			49,5	35,6													334,5	653,6
elektrisch	N/100m	0,5			5			2	0,5													9	17
23030100	g/100m		14,3			13					14,6		4,9	222,7			10						280,4
elektrisch	N/100m		3			6					8		3	6			6						32
23110100	g/100m	57,54	2,08	1,09	89,1						2,37		0,61	46,11	3,3		4,	320,53					527,52
elektrisch	N/100m	3,36	0,42	0,42	1,47						2,94		0,42	1,47	0,21		1,	0,21					12,81
23110300	g/100m	44,08	0,92		185						0,68	14,2	11,5	67,58	1,16		1,					16,78	343,12
elektrisch	N/100m	2,2	0,2		3,8						0,2	0,4	0,2	1	0,2		0,					0,2	9,2
24223050	g/100m		159,			11		0,4						4,8					0,7				177,1
elektrisch	N/100m		15			13		1						1					2				32

Tabel 8: Overzicht van de visindexwaarden (in EQR) en hun appreciatie.

Nummer	Waterloop	Waterlichaamnummer	Jaar	EQR	Appreciatie
01222100	GROTE BEVERDIJKVAART	VL11_13	2013	0,58	matig
			2019	0,60	matig
01422100	GROTE BEVERDIJKVAART	VL11_13	2013	0,47	matig
			2019	0,48	matig
21121150	KEMMELBEEK	L107_10	2013	0,43	matig
			2019	0,20	slecht
21121400	KEMMELBEEK	VL05_2	2013	0,55	matig
			2019	0,45	matig
21121400B	KEMMELBEEK	VL05_2	2019	0,45	matig
22130100	MARTJEVAART	L111_1001	2013	0,2	slecht
			2019	0	slecht
22130150	MARTJEVAART	VL11_10	2013	0,58	matig
			2019	0,45	matig
22130150 B	MARTJEVAART	VL11_10	2019	0,40	ontoereikend
23030100	HEIDEBEEK	VL05_4	2013	0,6	matig
			2019	0,37	ontoereikend
23110100	IJZER	VL08_7	2019	0,6	matig
23110300	IJZER	VL08_7	2013	0,55	goed
			2019	0,55	matig
24223050	HANDZAMEVAART	L111_1044	2013	0,4	ontoereikend
			2019	0,33	ontoereikend

TABEL Afvissing in 2021

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	baars	12.00	142.90
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	blankvoorn	16.00	174.50
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	kolblei	1.00	1.60
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	paling	1.00	1.30
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	pos	1.00	8.50
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	vetje	1.00	0.60
Grote Beverdijkvaart	40522/197773	Karpelbrug	Diksmuide	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	zeelt	1.00	26.10
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	baars	63.00	420.40
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	blankvoorn	16.00	756.30
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	brasem	1.00	2.50
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	karper	1.00	456.10
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	pos	4.00	25.60
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	rietvoorn	5.00	90.30
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	snoek	3.00	895.70
Grote Beverdijkvaart	35647/187987	nabij Sloggatbrug	Lo-Reninge	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2019	zeelt	2.00	581.00
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	baars	20.00	364.80
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	blankvoorn	7.00	181.80
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	karper	1.00	6500.00
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	kolblei	1.00	29.20
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	paling	6.00	693.60
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	pos	2.00	11.20
Grote Beverdijkvaart	39628/200827	Ramskapelle, Steendambrug	Nieuwpoort	West-Vlaanderen	Ijzerbekken	2021	snoekbaars	2.00	4895.30